

Prosinec 2020

Obráťte se na nás!

Naše advokátní kancelář se intenzivně věnuje právní problematice týkající se koronavirové krize. Jsme připraveni Vám pomoci s uplatněním nároku na náhradu škody nebo Vám právně poradit ohledně čerpání příspěvků ze státních zdrojů (program Antivirus apod.).

Další informace naleznete na našich webových stránkách:

www.tschopl.cz

Zde také najdete způsoby, jak se s námi co nejrychleji spojit.

Vážení klienti,

jako každý měsíc Vám i tentokrát přinášíme oběžník naší advokátní kanceláře informující o nejdůležitějších právních novinkách.

První článek informuje o náhradě újmy, způsobené vakcínou proti koronaviru.

V druhém článku se opět věnujeme novele zákoníku práce, tentokrát se zaměřením na změny v úpravách náhrady újmy osob blízkých zaměstnancům a náhrady ztráty na výdělků.

Nakonec informujeme o nové paušální dani, která má za cíl zásadně zjednodušit zdanění OSVČ.

Za celou naši kancelář Vám přejeme příjemné prožití Vánoc a hodně štěstí do nového roku.

Tým advokátní kanceláře Tschöpl & Partner

Prosinec 2020

Německo musí vracet mýto

Kamionový dopravci budou mít nárok na vrácení části peněz zaplacených na mýtném v Německu.

Německo účtovalo jako součást mýtného mimo jiné poplatky za dopravní policii. Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie však tyto poplatky do mýtného započítány být nesmí.

Nyní bude možné se domáhat vrácení části mýtného odpovídající tomuto poplatku (4 %) a to z mýtného zaplaceného od roku 2017. Starší nároky budou podléhat promlčení.

S uplatněním Vaší nároků na vrácení zaplaceného mýta Vám rádi pomůžeme.

Stát nahradí újmu způsobenou vakcínou proti koronaviru

Poslanecká sněmovna v pátek 4. prosince 2020 schválila zrychleně ve stavu legislativní nouze **Návrh zákona o distribuci léčivých přípravků obsahujících očkovací látku pro očkování proti onemocnění COVID-19. Předloha nyní zamíří k posouzení do Senátu.**

Cílem nové právní úpravy je zahrnutí dobrovolného očkování a očkovací látky proti onemocnění COVID-19, vyvolanému virem SARS-CoV-2, mezi hrazené (resp. poskytované na náklady státu) v případě účasti očkované osoby v systému veřejného zdravotního pojištění v ČR.

Návrh pamatuje i na případné odškodnění, pokud vakcína způsobí někomu újmu. **Stát nahradí osobě újmu způsobenou předmětnou vakcínou, došlo-li následkem očkování k zvlášť závažnému ublížení na zdraví očkovaného, vytrpění bolesti, ztrátě na výdělku nebo ztížení společenského uplatnění.** Zvlášť závažným ublížením na zdraví se rozumí nejtěžší zdravotní poškození, zejména kómatické stavy, závažná poškození mozku či ochrnutí výrazného rozsahu.

Pro posouzení rozsahu náhrady se použije i Zákon o náhradě újmy způsobené povinným očkováním, který zavádí hrazení účelně vynaložených nákladů spojených s péčí o zdraví očkovaného, s péčí o jeho osobu nebo jeho domácnost tomu, kdo je vynaložil a náhradu osobě blízké očkovanému za duševní útrapy – např. smutek, pocity zoufalství a beznaděje či strach, dojde-li následkem povinného očkování k usmrcení nebo zvlášť závažnému ublížení na zdraví očkovaného.

Kdy půjde o újmu způsobenou očkováním?

Návrh zákona ve svém § 2 uvádí, že pro posouzení této újmy a rozsahu náhrady se použije obdobně Zákon o náhradě újmy způsobené povinným očkováním.

Tento zákon zavádí domněnku, že **v případě, že se jedná o újmu na zdraví, kterou prováděcí právní předpis stanoví jako pravděpodobný následek daného očkování (v**

Prosinec 2020

našem případě vakcíny proti COVID-19) a tento následek nastane po provedení daného očkování v době stanovené tímto prováděcím právním předpisem, má se za to, že újma na zdraví byla způsobena očkováním. V souvislosti s vakcínou proti COVID-19 bude tedy stěžejní, jaké možné následky po očkování předmětnou vakcínou budou uvedeny v prováděcím předpise.

Případy, které v prováděcím předpise nejsou uvedeny, budou posuzovány nezávislou odbornou komisí stejně jako případy, kdy nebude potvrzena domněnka příčinné souvislosti mezi vznikem újmy a očkováním. Vzhledem k tomu, že komisi má ustavovat Ministerstvo zdravotnictví, a že jejím předsedou má být vždy zástupce ministerstva, lze však o její nezávislosti pochybovat. Důvěře v nezávislost komise nepřispívá ani fakt, že by to bylo právě ministerstvo, které by případné náhrady vyplácelo.

Lze tedy shrnout, že ačkoliv se jedná o očkování dobrovolné, stát se nezříká odpovědnosti za případnou újmu jím způsobenou, zároveň však tvorba prováděcího předpisu, ve kterém budou definovány případné nežádoucí následky po očkování vakcínou proti COVID-19, ministerstvu zdravotnictví skýtá možnost odpovědnost státu značně omezit.

-JO-

Novela zákoníku práce – náhrada újmy a ztráta na výdělků

V předchozím čísle našeho oběžníku jsme Vás informovali o přehledu nadcházejících změn zákoníku práce. Nyní Vám podrobněji přiblížíme některé další změny, které od 1. 1. 2021 vstoupí v účinnost.

Do zákoníku práce se zcela nově zavádí **institut jednorázové náhrady nemajetkové újmy pro rodinu zaměstnance při zvlášť závažném ublížení na zdraví zaměstnance**. Nárok na odškodnění bude mít manžel, partner, dítě, rodiče zaměstnance, ale i další osoby k zaměstnanci v poměru rodinném nebo obdobném. Jedná se tak o velmi široký okruh osob. Tato nová úprava koresponduje s úpravou náhrady nemajetkové újmy osobám blízkým dle občanského zákoníku.

Zároveň se **zvyšuje jednorázové odškodnění pozůstalých při smrti zaměstnance** na minimálně dvacetinásobek průměrné mzdy, což je výrazně více než tomu bylo doposud. Aktuální právní úprava přiznává pozůstalým částku minimálně 240 000 Kč. Dle nových pravidel by se však v roce 2020 jednalo o částku 668 580 Kč. Okruh osob, které mají na takové odškodnění nárok, se rozšiřuje obdobně jako u náhrady újmy při zvlášť závažném ublížení na zdraví, popsané v odstavci výše.

Prosinec 2020

Náhrada ztráty na výdělků

Zaměstnavatel je mimo jiné povinen zaměstnanci v případě pracovního úrazu nebo nemoci z povolání nahradit zaměstnanci ztrátu na výdělků. Jedná se o situaci, kdy zaměstnanec v důsledku pracovního úrazu (nemoci z povolání) není schopen dosahovat původní výše svého příjmu.

Dosavadní právní úprava vycházela z tzv. stop výdělků, tedy toho, že pokud zaměstnanec pobíral náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, a následně zaměstnání ztratil, použil se i při novém zaměstnání pro účely výpočtu ztráty na výdělků příjem v takové výši, ve které na něj vzniklo zaměstnanci právo za dobu trvání původního pracovního poměru. Smyslem takové úpravy bylo zabránit, aby poškozený zaměstnanec požadoval od zaměstnavatele formou náhrady za ztrátu na výdělků i tu část ztráty na výdělků, která mu vznikla v důsledku toho, že aktuálně nemá (např. v důsledku nepříznivého vývoje trhu práce) práci stejně hodnocenou jako v původním zaměstnání.

Nová úprava je pro zaměstnance podstatně příznivější, když v případě nového zaměstnání se bude vycházet z výdělků, kterého zaměstnanec dosahuje v zaměstnání novém, a zaměstnanci tak bude

kompenzována i ta část ztráty na výdělků, která vznikla v důsledku toho, že momentálně nemá stejně hodnocenou práci jako v původním zaměstnání.

Povinnost zakročit k odvrácení škody

Zaměstnanec má nejen práva, ale i povinnosti, které s náhradou újmy souvisejí. Mezi takové povinnosti zaměstnance patří povinnost zakročit k odvrácení hrozící škody. Novela zákona nicméně rozšiřuje okruh skutečností, kdy je zaměstnanec této povinnosti zproštěn. Novela zavádí **vyloučení povinnosti zaměstnance zakročit** k odvrácení takové hrozící škody nejen v případě, pokud by tím zaměstnanec ohrozil sebe, ostatní zaměstnance nebo osoby blízké, jako tomu bylo doposud, ale i **pokud by vystavil vážnému ohrožení jakoukoliv jinou fyzickou osobu.**

-TK

Prosinec 2020

Komu se vyplatí paušální zdanění?

Parlament schválil novelu zákona o dani z příjmů, která od 1. 1. 2021 umožní OSVČ odvádět zdravotní i sociální pojištění společně s platbou daně z příjmů tzv. paušálem. Jedná se o novinku, která bude fungovat vedle dosavadní úpravy výdajového paušálu. Co nového přináší?

Dosavadní úprava tzv. výdajového paušálu umožňuje daňovou povinnost vypočítat namísto pomocí skutečných evidovaných výdajů vynaložených na dosažení zisku uplatněním paušálních výdajů v procentní výši.

Novela zákona o daních z příjmů nově umožní OSVČ, jejichž obrat je menší než 1 milion Kč, zaplatit tzv. paušální daň, která se bude skládat ze zdravotního pojištění ve výši 2 393 Kč, dani z příjmů ve výši 100 Kč a sociálního pojistného v minimální výši, které je zvýšeno o 15 %, což pro rok 2021 odpovídá částce 2 976 Kč. Daň z příjmů je v symbolické výši 100 Kč, která má kompenzovat zvýšené sociální pojištění. Celková částka se bude postupem měnit, a to právě v závislosti na výši minimální částky na sociální pojištění. Tato částka se bude měnit podle vývoje ekonomiky, inflace a nezaměstnanosti.

K paušální dani je možné se přihlásit, pokud OSVČ není plátcem DPH a nemá k ní registrační povinnost, není společníkem veřejné obchodní společnosti ani komplementářem komanditní společnosti, není dlužníkem, proti kterému bylo zahájeno insolvenční řízení, ani nemá příjmy ze závislé činnosti kromě DPP. Odhaduje se, že tuto k této dani se bude moci přihlásit asi 120 000 OSVČ.

Snížení administrativních nákladů

Cílem paušální daně je snížit administrativní náklady. Díky této dani živnostník nebude muset komunikovat se třemi úřady. **Nebude nutné podávat daňové přiznání, samostatně platit daň z příjmů fyzických osob, podávat přehledy pro zdravotní pojišťovnu a Okresní správu sociálního zabezpečení a odpadá povinnost samostatně platit zálohy na sociální a zdravotní pojištění.** Místo toho vše vyřeší jeden formulář a jedna platba. Živnostníci také nebudou muset platit daňovým poradcům a účetním.

Paušální daň bude dobrovolná a je nutné se k ní přihlásit skrze formulář na stránkách Ministerstva financí (online formulář: <https://ouc.financnisprava.cz/osvcpp/form/danovySubjekt>). Přihlašování bylo spuštěno 7. 12. a už nyní je možné vstup do systému ohlásit.

Poplatník se musí přihlásit nejpozději 10 dnů po začátku období, za které bude daň odvádět. To znamená, že např. pro leden je možné se přihlásit do pondělí 11. 1. 2021. Měsíční zálohu musí poplatník zaplatit vždy

Prosinec 2020

nejpozději do 20. dne daného kalendářního měsíce, kromě ledna 2021, kdy je tato povinnost odsunuta až na 22. 2. 2021.

Ten, kdo se do systému paušální daně přihlásí na leden 2021, bude muset zaplatit u zdravotního pojištění poslední zálohu za prosinec 2020 do 8. 1. 2021 a u sociálního pojištění do 31. 12. 2020. Poslední přehledy pro zdravotní pojišťovnu a ČSSZ bude nutné odevzdat do 3. 5. 2021 (nejpozději 1 měsíc ode dne, kdy se má odevzdat daňové přiznání za předchozí rok).

Komu se vyplatí?

Jak bylo zmíněno, daň je dobrovolná, a to také z toho důvodu, že ne pro všechny OSVČ bude výhodná. Pro mnohé poplatníky bude nevýhodou, že již nebudou moci uplatnit daňové slevy a úlevy. Mimo jiné tak **odpadá možnost uplatnit např. slevu na poplatníka, manžela/manželku, evidenci tržeb či daňové zvýhodnění na děti**. Z toho vyplývá, že paušální daň se spíše vyplatí podnikatelům, kteří v současné době slevy na dani neuplatňují.

Paušální daň se obecně nejvíce vyplatí podnikatelům, jejichž roční příjmy se blíží hranici 1 milionu Kč a využívají výdajový paušál 40 %. Naopak **drobní podnikatelů, kteří využívají výdajový paušál 80 % a případně ještě uplatňují slevy na dani, na paušální dani prodělají**. Vždy je nepochybně nutné započítat ušetřené administrativní náklady, nicméně volba paušální daně není samozřejmá a každý podnikatel musí zvážit, jestli pro něj bude výhodná. Ministerstvo financí proto na svých stránkách zveřejnilo jednoduchou kalkulačku, díky které si každý může spočítat, zda s paušální daní ušetří či prodělá¹.

S ohledem na měnící se výši příspěvku a na hranici v obratu je proto nutné doporučit, aby živnostníci každý rok kontrolovali, zda se jim paušální daň vyplatí či zda na ni mají nárok. Podle ředitelky finanční správy je totiž případně překročení 1 milionu Kč v ročním obratu nutné podat za daný rok standardně daňové přiznání k dani z příjmů a přehledy k povinným pojistným.

-MB-

---

¹ <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/spocitejte-si-zda-se-vam-vyplati-pausaln-39714>

Prosinec 2020

Nenašli jste v oběžníku odpověď na otázku, kterou potřebujete právně posoudit? Ozvěte se nám, rádi Vám budeme nápomocní!

Kancelář Praha:
Pod Křížkem 428/4
Praha 4 – Braník, 147 00
Tel.: +420 273 136 130

Kancelář Brno
Výstaviště 1
Brno 647 00
Tel.: +420 542 215 356

Kancelář Vídeň
Mooslackengasse 17
Vídeň 1190
Tel.: +43 193 025 3010